SCAN TO VERIFY
LAW DEPARTMENT
GOVERNMENT OF SINDH
www.sindhlaws.gov.pk

سنڌ ايڪٽ نمبر III مجريه 1977

SINDH ACT NO.III OF 1977

اين اي ڊي يونيورسٽي آف انجنيئرنگ اينڊ ٽيڪنالاجي ايڪٽ، 1977

THE N.E.D UNIVERSITY OF ENGINEERING AND TECHNOLOGY ACT, 1977

فهرست(CONTENTS)

تمهيد (Preamble)
دفعات (Sections)

باب- I
شروعاتي
CHAPTER - I
PRELIMINARY

1. مختصر عنوان ۽ شروعات
Short title and commencement
2. وصفون
Definitions

باب-II
يونيورسٽي
CHAPTER-II
THE UNIVERSITY

3. هيئت
Incorporation
4. يونيورسٽي جا اختيار
Powers of the University

5. يونیورسٽي جو دائره اختيار
Jurisdiction of the University
6. يونيورسٽي سمورن طبقن، فرقن وغيره لاءِ کليل هوندي
University opens to all classes creeds etc.
7. يونيورسٽي ۾ پڙهائي
Teaching in the University
8. يونيورسٽي شاگرد يونين
University Students union

باب-III

چانسيلر ۽ پرو چانسيلر

CHAPTER-III

CHANCELLOR AND PRO CHANCELLOR

9. چانسيلر
Chancellor
10. معائنو
Visitation
11. پرو چانسيلر
Pro-Chancellor

باب-IV

يونيورسٽي جون اختياريون

CHAPTER-IV

AUTHORITIES OF THE UNIVERSITY

12. اختياريون
Authorities
13. سينيٽ
Senate
14. سينيٽ جا اختيار ۽ ذميداريون
Powers and duties of the Senate
15. سنڊيڪيٽ

Syndicate
16. سنڊيڪيٽ جا اختيار ۽ ذميداريون
Powers and duties of the Syndicate
17. اڪيڊمڪ ڪائونسل
Academic Council
18. اڪيڊمڪ ڪائونسل جا اختيار ۽ ذميداريون
Powers and duties of the Academic Council
19. ٻين اٿارٽين جي جوڙجڪ، ڪم ڪار ۽ اختيار
Constitution functions and powers of other Authorities
20. ڪجهه اٿارٽين پاران ڪميٽين جي مقرري
Appointment of Committees by certain Authorities
21. اٿارٽين جي ميمبرن جي عهدي جي مدي جي شروعات
Commencement of term of office of members of Authorities
22. اٿارٽين جي ميمبرشپ بابت تڪرار
Dispute about membership of Authorities
23. اٿارٽين جي جوڙجڪ ۾ رنڊڪون
Voids in the constitution of Authorities
24. اٿارٽين جي ڪارروائين جي توثيق
Validity of proceedings of authorities
25. اٿارٽين جي ڪارروائين کي ختم ڪرڻ
Annulment of proceedings of Authorities

باب-V

يونيورسٽي جا عملدار

CHAPTER-V

OFFICERS OF THE UNIVERSITY

26. يونيورسٽي جا عملدار
Officers of the University
27. وائيس چانسيلر

Vice Chancellor

28. وائيس چانسيلر جا اختيار ۽ ذميداريون

Powers and duties of the Vice Chancellor

29. رجسٽرار

Registrar

30. ڊائريڪٽر آف فنانس

Director of Finance

31. امتحانن جو ڪنٽرولر

Controller of Examinations

32. ريزيڊنٽ آڊيٽر

Resident Officer

33. ٻيا عملدار

Other Officers

باب-VI

عملدار، استاد ۽ يونيورسٽي جا ٻيا ملازم

CHAPTER-VI

OFFICERS, TEACHERS AND OTHER EMPLOYEES OF THE UNIVERSITY

34. عملدارن وغيره جي ٻين يونيورسٽين يا سرڪاري آفيسن ڏانهن يا مان بدلي

Transfer officers, etc. to or from other Universities or Government offices

35. سبب ڄاڻائڻ جو موقعو

Opportunity to show cause

36. سنڊيڪيٽ کي اپيلون ۽ انهن تي نظرثاني

Appeals to and review by Syndicate

37. سپر اينوئيشن جي عمر

Age of Superannuation

38. پينشن، انشورنس، گريجوئٽي، پرووِيڊنٽ فنڊ ۽ بينيوولينٽ فنڊ

Pension insurance Gratuity, provident Fund and Benevolent Fund

باب-VII

يونیورسٽي فنڊ

CHAPTER-VII

UNIVERSITY FUND

39. يونیورسٽي فنڊ

University Fund

40. آڊٽ ۽ اڪائونٽس

Audit and Accounts

باب -VIII

ڪاليجن جو يونیورسٽي سان الحاق ٿيڻ

CHAPTER-VIII

AFFILIATION OF COLLEGES TO UNIVERSITY

41. افيليئيشن

Affiliation

42. ڪورسز جو اضافو

Addition of Courses

43. الحاق ڪيل تعليمي ادارن طرفان رپورٽون

Reports from affiliated educational institutions

44. الحاق کي ختم ڪرڻ

With draw of affiliation

45. الحاق کي ختم ڪرڻ کان انڪار خلاف اپيل

Appeal against refusal of withdrawal of affiliation

باب-IX

قانون، قاعدا ۽ ضابطا

CHAPTER-IX

STATUTES, RULES AND REGULATIONS

46. قانون

Statutes
47. ضابطا
Regulations
48. قاعدا
Rules

باب -X

عام گنجائشون

CHAPTER-X

GENERAL PROVISIONS

49. ڪارروائي تي پابندي
Bar of Jurisdiction
50. ضمانت
Indemnity
51. رنڊڪون هٽائڻ
Removal of Difficulties
52. سنڌ آرڊيننس III مجريه 1977 جي منسوخي
Repeal of Sindh Ordinance III of 1977

1

سنڌ ايڪٽ نمبر III مجريه 1977

SINDH ACT NO.III OF 1977

اين اي ڊي يونيورسٽي آف انجنيئرنگ اينڊ ٽيڪنالاجي ايڪٽ، 1977

THE N.E.D UNIVERSITY OF ENGINEERING AND TECHNOLOGY ACT, 1977

[30 مئي 1977]

تمهيد (Preamble)

ايڪٽ جنهن ذريعي ڪراچي ۾ يونيورسٽي آف انجنيئرنگ اينڊ ٽيڪنالاجي قائم ڪئي ويندي.

جيئن ته ڪراچي ۾ يونيورسٽي آف انجنيئرنگ اينڊ ٽيڪنالاجي قائم ڪرڻ ضروري ٿي پئي آهي؛

باب- I

ان کي هن ريت جوڙي لاڳو ڪيو ويندو:

شروعاتي
CHAPTER-I
PRELIMINARY

مختصر عنوان ۽ شروعات
Short title and commencement

وصفون
Definitions

باب -I
شروعاتي
CHAPTER-I
PRELIMINARY

1. (1) هن ايڪٽ کي اين اي ڊي يونيورسٽي آف انجنيئرنگ اينڊ ٽيڪنالاجي ايڪٽ، 1977 سڏيو ويندو.

(2) هي فوري طور تي لاڳو ٿيندو.

2. هن ايڪٽ ۾، جيستائين ڪجهه مضمون ۽ مفهوم جي متضاد نه هجي، تيستائين:

(a) "اڪيڊمڪ ڪائونسل" مطلب يونيورسٽي جي اڪيڊمڪ ڪائونسل؛

(b) "الحاق ٿيل ڪاليج" مطلب يونيورسٽي ۾ ضم ٿيل ڪاليج؛

(c) "اختياري" مطلب دفعه 12 تحت ڄاڻايل يونيورسٽي جي اختيارين مان ڪا به اختياري؛

(d) "چانسيلر" مطلب يونيورسٽي جو چانسيلر؛

(e) "ڪاليج" مطلب هڪ ڪاليج ۽ جنهن ۾ شامل آهي هڪ ادارو، جنهن ۾ انجنيئرنگ، ٽيڪنالاجي ۽ اهڙن ٻين لاڳاپيل مضمونن جي ڪورسز جي پڙهائي جي هدايتن يا پريڪٽيڪل ٽريننگ جا انتظام هجن، جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛

(f) "ڊين" مطلب فيڪلٽي جو هيڊ؛

(g) "فيڪلٽي" مطلب يونيورسٽي جي فيڪلٽي؛

(h) "حڪومت" مطلب سنڌ حڪومت؛

(i) "اين اي ڊي" مطلب نادرشا عيدلجي ڊنشا؛

(j) ”عملدار“ مطلب دفعه 26 ۾ ڄاڻايل يونيورسٽي جي عملدارن مان ڪو به عملدار؛

(k) ”بيان ڪيل“ مطلب قانونن، ضابطن ۽ قاعدن موجب بيان ڪيل؛

(l) ”پرنسيپال“ مطلب ڪاليج جو هيڊ؛

(m) ”پرو چانسيلر“ مطلب يونيورسٽي جو پرو چانسيلر؛

(n) ”رجسٽرڊ گريجوئيٽ“ مطلب يونيورسٽي جو هڪ گريجوئيٽ جنهن جو نالو ان مقصد لاءِ رڪيل رجسٽر ۾ داخل هجي ۽ جنهن ۾ شامل آهي ڪنهن تصديق ٿيل يونيورسٽي جو هن ايڪٽ تحت بيان ڪيل ڪنهن به مضمون ۾ ۽ ڪراچي ڊويزن جي مقامي حدن اندر رهندڙ هجي ۽ جنهن جو نالو ڄاڻايل رجسٽر ۾ داخل ڪيو ويو هجي؛

(o) ”ضابطا“ مطلب هن ايڪٽ تحت جوڙيل يا جوڙيا ويندڙ ضابطا؛

(p) ”قاعدا“ مطلب هن ايڪٽ تحت جوڙيل يا جوڙيا ويندڙ ضابطا؛

(q) ”سينيٽ“ مطلب يونيورسٽي جي سينيٽ؛

(r) ”قانون“ مطلب هن ايڪٽ تحت جوڙيل يا جوڙيا ويندڙ قانون؛

(s) ”سنڊيڪيٽ“ مطلب يونيورسٽي جي سنڊيڪيٽ؛

(t) ”استاد“ مطلب هڪ شخص جيڪو يونيورسٽي يا ڪاليج ۾ ڪنهن ڄاڻايل ڪورس يا ڪورسن ۾ تعليم ڏئي رهيو هجي ۽ جنهن ۾ شامل آهي اهو شخص

جيڪو اهڙيءَ ريت ضابطن ۾ ڄاڻايو ويو هجي؛

(u) "تدريسي شعبو" مطلب يونيورسٽي طرفان قائم ڪيل ۽ سنڀاليل يا تصديق ڪيل هڪ تدريسي شعبو؛

(v) "يونيورسٽي" مطلب هن ايڪٽ تحت قائم ڪيل اين اي ڊي يونيورسٽي آف انجنيئرنگ اينڊ ٽيڪنالاجي؛

(w) "وائيس چانسيلر" مطلب يونيورسٽي جو وائيس چانسيلر.

باب-II
يونيورسٽي
CHAPTER-II
THE UNIVERSITY

باب -II
يونيورسٽي
CHAPTER-II
THE UNIVERSITY

هيئت
Incorporation

3. (1) هڪ يونيورسٽي هوندي، جنهن کي اين اي ڊي يونيورسٽي آف انجنيئرنگ اينڊ ٽيڪنالاجي سڏيو ويندو.

(2) يونيورسٽي چانسيلر، پرو چانسيلر، سمورن عملدارن، يونيورسٽي جي سمورن استادن ۽ اختيارين جي ٻين ميمبرن تي مشتمل هوندي.

(3) يونيورسٽي بادي ڪارپوريٽ هوندي، جنهن کي حقيقي وارثي ۽ عام مهر هوندي، جيڪا ڄاڻايل نالي سان ڪيس ڪري سگهندي ۽ ان تي ڪيس ٿي سگهندو.

(4) يونيورسٽي ٻنهي قسم جي منقوله ۽ غير منقوله ملڪيت حاصل ڪرڻ جي مجاز هوندي، يا وڪرو ڪرڻ يا ٻي صورت ۾ ان ۾ شامل ڪنهن ملڪيت کي منتقل ڪرڻ يا هن ايڪٽ جي مقصدن لاءِ

ڪنهن ٽيڪي ۾ شامل ٿيڻ جي مجاز هوندي.

(5) سموريون حاصل ڪيل يا قبضو ڪيل ملڪيتون ۽ حاصل ڪيل سمورا حق ۽ واسطا، ۽ ڪراچي يونيورسٽي ۾ شامل سمورا اثاثا، اڳوڻي اين اي ڊي انجنيئرنگ ڪاليج ۾ جوڙيل اضافي ڪيمپس جي سلسلي ۾ ڄاڻايل يونيورسٽي ۾ شامل ٿي ويندا، هن ايڪٽ جي لاڳو ٿيڻ سان يونيورسٽي ڏانهن منتقل ٿي ويندا.

يونيورسٽي جا اختيار
Powers of the University

(6) مٿي ڄاڻايل ڪاليج ۾ خدمتون سرانجام ڏيندڙ سمورا ملازم بشمول ڪراچي يونيورسٽي جي استادن ۽ عملدارن جي، هن ايڪٽ جي فوري طور لاڳو ٿيڻ کان اڳ يونيورسٽي جي ملازمت ڏانهن منتقل ٿي ويندا ۽ اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب جيئن يونيورسٽي طئي ڪري.

بشرطيڪ اهڙا شرط ۽ ضابطا يونيورسٽي ڏانهن منتقل ٿيڻ کان اڳ ملازمن کي ملندڙ سهولتون کان گهٽ فائديمند نه هوندا.

4. يونيورسٽي کي هيٺيان اختيار حاصل هوندا:

(a)انجنيئرنگ ۽ ٽيڪنالاجي ۽ اهڙن ٻين لاڳاپيل مضمونن ۾ تعليم ۽ تحقيق فراهم ڪرڻ، ۽ ترقي ۽ ڄاڻ جي فراهمي، جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛

(b) يونيورسٽي ۽ ڪاليجز ۾ پڙهايا ويندڙ ڪورسز آف اسٽڊيز بيان ڪرڻ؛

(c) امتحان منعقد ڪرڻ ۽ ڊگريون، ڊپلوماز، سرٽيفڪيٽس ۽ ٻيون اڪيڊمڪ ڊسٽنڪشنز اهڙن ماڻهن کي بيان ڪيل شرطن موجب ڏيڻ، جيڪي انهن مقصدن لاءِ داخل ٿيا ۽ جن انهن جا امتحان پاس ڪيا هجن.

(d) ڄاڻايل طريقيڪار موجب جن ماڻهن جي

چانسيلر منظوري ڏئي انهن کي اعزازي ڊگريون يا ٻيون اڪيڊمڪ ڊسٽنڪشنز ڏيڻ؛
(e)اهڙن ماڻهن کي ڊگريون ڏيڻ جن بيان ڪيل شرطن موجب آزاداڻي تحقيق ڪئي هجي؛
(f)اهڙن ماڻهن کي مخصوص ڪورس پڙهائڻ يا تربيت ڏيڻ جيڪي يونيورسٽي جا شاگرد نه هجن ۽ انهن کي سرٽيفڪيٽ ۽ ڊپلوماز ڏيڻ؛
(g) ڪاليجن کي ڄاڻايل طريقيڪار موجب الحاق يا ڌار ڪرڻ؛
(h) ڄاڻايل طريقيڪار موجب ڪاليجن کي مراعتن ۾ شامل ڪرڻ يا انهن جون اهڙيون مراعتون ختم ڪرڻ؛
(i)الحاق ٿيل يا الحاق ٿيڻ جي خواهش رکندڙ ڪاليجن جي جاچ ڪرڻ؛
(h) ٻين يونيورسٽيز يا سکيا جي هنڌن تي پاس ڪيل امتحانن يا پڙهائي جي گذاريل عرصي کي يونيورسٽي جي امتحانن جي پڙهائي جي عرصي برابر قبول ڪرڻ يا اهڙي منظوري کي رد ڪرڻ؛
(k) ٻين يونيورسٽيز يا پبلڪ اٿارٽيز سان اهڙي طريقي ۽ اهڙن مقصدن لاءِ سهڪار ڪرڻ، جيئن اها طئي ڪري؛
(l) پڙهائي، تحقيق، واڌاري، انتظاميه، تربيت ۽ اهڙن ٻين مقصدن سان لاڳاپيل آسامين پيدا ڪرڻ ۽ انهن آسامين تي ماڻهو مقرر ڪرڻ؛
(m) ڪنهن الحاق ٿيل ڪاليج جي استاد يا اهڙي ڪنهن ٻئي شخص کي يونيورسٽي جي استاد طور مڃتا ڏيڻ؛
(n) ڄاڻايل طريقيڪار موجب فيلوشپس، اسڪالرشپس، برسريز، ميڊلس ۽ انعام منعقد ڪرڻ

۽ ڏيڻ.

(o) پڙهائي ۽ تحقيق جي ترقي لاءِ ٽيچنگ ڊپارٽمينٽ، ڪاليجز، فيڪلٽيز، ادارا، سينٽرز آف ايڪسيلنس، ميوزيمز ۽ ٻيا سڪيا جا مرڪز قائم ڪرڻ ۽ انهن جي مرمت، سار سنڀال ۽ هلائڻ لاءِ اهڙا انتظام ڪرڻ، جيئن اها طئي ڪري؛

(p) يونيورسٽي ۽ ڪاليج جي شاگردن جي رهائش جو ضابطو رکڻ، رهائش جا هالس قائم ڪرڻ ۽ سنڀالڻ ۽ شاگردن جي هاسٽلس ۽ لاجنگ لاءِ ڪنهن هنڌ جي منظوري ڏيڻ؛

(q) يونيورسٽي ۽ ڪاليجن جي شاگردن جي نظم و ضبط تي نظرداري ڪرڻ ۽ ضابطو رکڻ ۽ اهڙن شاگردن جي ايڪسٽرا ڪيوريڪولر ۽ ريڪريشنل سرگرمين کي هٿي وٺرائڻ ۽ انهن جي صحت ۽ عام ڀلائي کي هٿي وٺرائڻ لاءِ انتظام ڪرڻ؛

(r) انهن جي خلاف انتظامي ڪارروائي ڪرڻ، ۽ شاگردن تي ڇاڻايل طريقي موجب ڏنڊ مڙهڻ؛

يونيورسٽي جو دائره اختيار
Jurisdiction of the University

(s) اهڙيون فيس ۽ ٻيون ادائگيون لڳائڻ ۽ اوڳاڙڻ، جيئن اها طئي ڪري؛

(t) يونيورسٽي کي مليل ملڪيت، منتقل ڪيل ملڪيت ۽ گرانٽس، وصيتن، ٽرسٽس، تحفن، عطين، انڊومينٽس ۽ ٻين چندن کي حاصل ڪرڻ ۽ سنڀالڻ، ۽ اهڙي ملڪيت، گرانٽس، وصيتن، ٽرسٽس، تحفن، عطين، انڊومينٽس يا اهڙيءَ ريت ڪيل چندن جي نمائندگي ڪندڙ ڪنهن فنڊ جي سيڙپڪاري ڪرڻ، جيئن اها مناسب سمجهي.

(u) تحقيق ۽ ٻين ڪمن جي ڇپائي ۽ اشاعت جو اهتمام ڪرڻ؛ ۽

(v) اهڙا ٻيا قدم کڻڻ ۽ شيون ڪرڻ، پوءِ اهي مٿي

چاڻايل اختيارن موجب هجن يا نه، جيڪي يونيورسٽي جي پڙهائي، سکيا ۽ تحقيق ۽ پڙهائي، افيليئيٽنگ ۽ ايگزيمننگ بادي جي مقصدن حاصل ڪرڻ لاءِ ضروري هجن.

يونيورسٽي سمورن طبقن، فرقن وغيره لاءِ کليل هوندي
University open to all classes creeds etc.

5.[1] [(1) جيستائين ڪجهه ڪنهن قانون جي متضاد نه هجي، يونيورسٽي کي پنهنجي ڪئمپس جي مقامي حدن ۽ ڪاليجن جي سلسلي ۾ سنڌ صوبي ۾ اهڙن علائقن تي دائره اختيار هوندو، جيئن وقت بوقت حڪومت طئي ڪري.]

بشرطيڪ، حڪومت يونيورسٽي سان صلاح بعد، عام يا خاص حڪم ذريعي، دائره اختيار کي تبديل ڪري سگهي ٿي.

(2) هن ايڪٽ جي لاڳو ٿيڻ کانپوءِ، هن ايڪٽ جي گنجائشن سان لاڳاپيل ٻين سمورن قانونن جون گنجائشون ، جيڪي يونيورسٽي جي دائره اختيار ۾ وقتي طور لاڳو هيون، اهي لاڳو نه ٿينديون ۽ اهي منسوخ سمجهيون ويندیون.

يونيورسٽي ۾ پڙهائي
Teaching in the University

(3) يونيورسٽي جي دائره اختيار ۾ ايندڙ ڪو به ڪاليج حڪومت جي اجازت کانسواءِ يونيورسٽي جو الحاق حاصل نه ڪندو يا يونيورسٽي سان الحاق ٿيل نه رهندو.

(4) ذيلي دفعه (3) تحت، يونيورسٽي جي دائره اختيار ۾ ايندڙ سمورا ڪاليج، هن ايڪٽ جي لاڳو ٿيڻ سان يونيورسٽي ۾ الحاق ٿي ويندا.

6. يونيورسٽي سمورن ماڻهن پوءِ اهي ڪهڙي به جنس، مذهب، نسل، طبقي، درجي يا رنگ جا هجن

[1] دفعه 5 ۾، ذيلي دفعه (1) لاءِ شرطيه بيان کانسواءِ، سنڌ ايڪٽ نمبر XLIII مجريه 2013 تحت هيٺين ريت متبادل ٿيندو. تاريخ 16 سيپٽمبر، 2013.

انهن لاءِ ڪليل هوندي ۽ ڪنهن به ماڻهو کي يونيورسٽي جي مراعتن کان اهڙن بنيادن تي انڪار نه ڪيو ويندو:

بشرطيڪه هن دفعه مان ڪنهن به ڳالهه جو اهو مطلب نه ورتو ويندو ته اها شاگردن کي سندن مذهبي عقيدن موجب پڙهائي ويندڙ مذهبي تعليم کي نه روڪيندي، پر اها ائين پڙهائي ويندي، جيئن طئي ڪيو وڃي.

يونيورسٽي شاگرد يونين
University Students union

[1][6.A. عام طور تي يونيورسٽي جي داخلا پاليسي بشمول ان جي حد ۾ ايندڙ ڪاليجن، ادارن ۽ مرڪزن جي، وقت بوقت حڪومت طرفان طئي ڪئي ويندي، ته جيئن سنڌ صوبي جي شاگردن کي برابر موقعا فراهم ڪري سگهجن.".]

باب-III
چانسيلر ۽ پرو چانسيلر
CHAPTER-III
CHANCELLOR AND PRO CHANCELLOR

7. (1) يونيورسٽي يا ڪاليجن ۾ مختلف ڪورسن ۾ سموري پڙهائي ڄاڻايل طريقيڪار موجب ڪئي ويندي، ۽ ان ۾ شامل هوندا ليڪچرس، ٽيوٽوريلس، بحث مباحثا، سيمينار، مظاهرا، ليبارٽريز ۾ عملي ڪم ۽ ورڪشاپ ۽ هدايت جا ٻيا طريقا.

چانسيلر
Chancellor

(2) يونيورسٽي يا ڪاليج جي ڪنهن بيان ڪيل ڪورس ۾ پڙهائي جو اهڙي اختياري طرفان انتظام ڪيو ويندو، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

معائنو
Visitation

(3) يونيورسٽي ۽ ڪاليج ۾ پڙهائي جا ڪورسز ۽ نصاب اهڙو هوندو، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.[2][.]:

[3][بشرطيڪه اهو ته بيچلرز ڊگري جي سطح تي

---

[1]دفعه 6 کانپوءِ، نئون ذيلي دفعه 6.A سنڌ ايڪٽ نمبر XLIII مجريه 2013 تحت شامل ڪيو ويندو. تاريخ 16 سيپٽمبر 2013.

[2]دفعه 7 جي ذيلي دفعه (3) ۾، سنڌ آرڊيننس نمبر XVIII مجريه 1980 تحت فل اسٽاپ کي ڪولن سان تبديل ڪيو ويو. تاريخ 22 ڊسمبر 1980.

[3]دفعه 7 جي ذيلي دفعه (3) ۾ ساڳئي تحت شرطيه بيان شامل ڪيو ويو.

سموريون فيڪلٽيز ۾ هڪ ڊسيپلين اسلامڪ ۽ پاڪستان اسٽڊيز جو هوندو، جيڪو سمورن مسلمان شاگردن لاءِ لازمي هوندو ۽ غير مسلمان شاگرد اهڙي ڊسيپلين جي سلسلي ۾ ايٿڪس ۽ پاڪستان اسٽڊيز جو آپشن کڻي سگهندا.”].

8. (1) بيان ڪيل طريقي موجب يونيورسٽي جي شاگردن جي يونين جوڙي ويندي، جنهن کانپوءِ ان کي يونين سڏيو ويندو.

(2) ڪم ۽ مراعتون ۽ يونين سان لاڳاپيل ٻيا سمورا معاملا ايئن هوندا، جيئن بيان ڪيا ويا هجن.

باب -III

چانسيلر ۽ پرو چانسيلر

CHAPTER-III

CHANCELLOR AND PRO CHANCELLOR

9. (1) سنڌ جو گورنر يونيورسٽي جو چانسيلر هوندو.

پرو چانسيلر
Pro-Chancellor

(2) چانسيلر جڏهن موجود هجي، يونيورسٽي جي ڪانووڪيشن جي صدارت ڪندو.

10. (1) چانسيلر يونيورسٽي سان سڌيءَ ريت يا اڻ سڌيءَ ريت لاڳاپيل ڪنهن معاملي يا مسئلي جي جاچ پڙتال يا پڇا گڇا ڪرائي سگهي ٿو ۽ ان سلسلي ۾ [1]["حڪومت سان مشوري بعد" هڪ يا هڪ کان وڌيڪ] ماڻهو اهڙي جاچ پڙتال يا پڇا گڇا لاءِ مقرر

[1]دفعه 10 جي ذيلي دفعه (1) ۾ سنڌ ايڪٽ نمبر XLIII مجريه 2013 تحت لفظ شامل ڪيا ويا. تاريخ 16 سيپٽمبر 2013.

ڪري سگهي ٿو.

(2) سنڊيڪيٽ کي ذيلي دفعه (1) تحت جاچ پڙتال يا پڇا گاڇا بابت نوٽيس ڏنو ويندو ۽ ان تي اهڙي جاچ پڙتال يا پڇا گاڇا ۾ پيش ترجماني ڪرڻ حق هوندو.

(3) جاچ پڙتال يا پڇا گاڇا مڪمل ٿيڻ کانپوءِ، چانسيلر ان جي نتيجن بابت پنهنجي راءِ کان سنڊيڪيٽ کي آگاهه ڪندو ۽ سنڊيڪيٽ جو ردعمل معلوم ڪرڻ کانپوءِ، چانسيلر سنڊيڪيٽ کي اهڙو قدم کڻڻ جي صلاح ڏئي سگهي ٿو يا اهڙي وقت دوران اهڙي شئي ڪرڻ کان منع ڪري سگهي ٿو، جيئن اهو ان سلسلي ۾ بيان ڪري.

(4) جتي سنڊيڪيٽ ذيلي دفعه (3)تحت چانسيلر طرفان ڏنل صلاح تي ڇاڻايل وقت دوران عمل ڪرڻ ۾ ناڪام ٿئي ٿي ته، چانسيلر، وضاحت يا سنڊيڪيٽ طرفان پيش ڪيل عرضي تي غور ڪرڻ کانپوءِ، اهڙيون هدايتون جاري ڪري سگهي ٿو، جيئن اهو مناسب سمجهي ۽ اها وائيس چانسيلر جي ذميواري هوندي ته اهو اهڙين هدايتن تي عملدرآمد کي يقيني بڻائي.

باب-IV
يونيورسٽي جون اختياريون
CHAPTER-IV
AUTHORITIES OF THE UNIVERSITY
اختياريون
Authorities

11. (1) تعليم وارو وزير يونيورسٽي جو پرو چانسيلر هوندو:

بشرطيڪ جڏهن هڪ کان وڌيڪ تعليم وارا وزير هجن ته هائير اينڊ ٽيڪنيڪل ايجوڪيشن جو وزير پرو چانسيلر ٿيندو.

(2) جڏهن چانسيلر غير حاضر هجي يا ٻي صورت ۾ اهڙيءَ ريت عمل ڪرڻ کان قاصر هجي ته پرو چانسيلر، چانسيلر جا اختيار استعمال ڪندو ۽ ان جا ڪم سرانجام ڏيندو.

سينيٽ
Senate

باب **-IV**

يونيورسٽي جون اختياريون
CHAPTER-IV
AUTHORITIES OF THE UNIVERSITY

12. هيٺيون يونيورسٽي جون اختياريون هونديون:
(i) سينيٽ؛
(ii) سنڊيڪيٽ؛
(iii) اڪيڊمڪ ڪائونسل؛
(iv) بوردز آف فيڪلٽيز؛
(v)بوردز آف اسٽڊيز؛
(vi) سليڪشن بورڊ؛
(vii) ايڊوانسڊ اسٽڊيز اينڊ ريسرچ بورڊ؛
(viii)فنانس اينڊ پلاننگ ڪميٽي؛
(ix) افيليئيشن ڪميٽي؛
(x)ڊسيپلين ڪميٽي؛ ۽
(xi) اهڙيون ٻيون بادبز جيئن قانونن ۾ بيان ڪيون ويون هجن.
13. (1) سينيٽ مشتمل هوندي:
(i) چانسيلر؛
(ii) پرو چانسيلر؛
(iii) سمورا عملدار؛
(iv)سنڊيڪيٽ جا سمورا ميمبر؛
(v)اميريٽس پروفيسرن سميت يونيورسٽي جا سمورا پروفيسر؛
(vi)پروفيسرز ڪانسواءِ يونيورسٽي جا چار استاد، جن جي گهٽ ۾ گهٽ ٽي سال يونيورسٽيءَ ۾ ملازمت هجي، اهي سمورن يونيورسٽي جي استادن طرفان

سينيٽ جا اختيار ۽ ذميداريون
Powers and duties of the Senate

چونڊيا ويندا؛
(vii)الحاق ٿيل ڪاليجن جا سمورا پرنسيپال؛
(viii) شاگرد يونينس جون ٻه نمائندگيون، يعني، يونيورسٽي جي اسٽوڊنٽس يونينس جو صدر ۽ اهڙن صدر پاران الحاق ٿيل ڪاليجن جي اسٽوڊنٽس يونينس جا صدر چونڊيا ويندا؛
(ix) انٽرميڊيئيٽ ۽ سيڪنڊري تعليمي بورڊ، ڪراچي جو چيئرمين؛
(x)سمورن گريجوئيٽس پاران انهن منجهان هڪ رجسٽرڊ گريجوئيٽ کي چونڊيو ويندو؛ ۽
(xi)نالياوارن انجنيئرن ۽ انجنيئرنگ ۽ ٽيڪنالاجي ۾ ماهرن منجهان ٻن چڻن کي چانسيلر طرفان نامزد ڪيو ويندو.[1][حڪومت جي سفارش تي".]

سنڊيڪيٽ
Syndicate

(2) چانسيلر يا ان جي غير موجودگي ۾، پرو چانسيلر، يا ٻنهي جي غير موجودگي ۾، وائيس چانسيلر سينيٽ جو چيئرمين هوندو.

(3) ايڪس آفيشو ميمبرن کانسواءِ سينيٽ جا ميمبر، ٽن سالن لاءِ عهدو رکندا ۽ جيڪڏهن اهڙي ڪنهن ميمبر جو عهدو مدو پورو ٿيڻ کان اڳ خالي ٿئي ٿو، ته اهڙي آسامي ذيلي دفعه (1) تحت پري ويندي ۽ اهڙي آسامي تي مقرر ڪيل ميمبر رهيل مدي تائين عهدو رکي سگهندو.
(4) سينيٽ [2][سال ۾ گهٽ ۾ گهٽ هڪ دفعو ان تاريخ تي] گڏجاڻي ڪندي جيڪا وائيس چانسيلر طرفان چانسيلر جي مشوري سان طئي ڪئي وڃي.

[1]دفعه 13 جي ذيلي دفعه (1) لاءِ سنڌ ايڪٽ نمبر XLIII مجريه 2013 تحت شامل ڪيا ويا. تاريخ 16 سيپٽمبر 2013.

[2]دفعه 13 جي ذيلي دفعه (4) لاءِ سنڌ آرڊيننس نمبر XVII مجريه 2002 تحت لفظ متبادل ڪيا ويندا. تاريخ 15 جون 2002.

(5) سينيٽ جي گڏجاڻي جو ڪورم ميمبرن جي ٽوٽل انگ جو هڪ پاڳي ٿي برابر هوندو، جنهن کي هڪ جي نسبت برابر ڳڻيو ويندو.

14. هن ايڪٽ جي گنجائش موجب سينيٽ کي هيٺيان اختيار هوندا:

(a) قانونن تي غور ڪرڻ ۽ منظوري ڏيڻ؛

(b)سالياني رپورٽ، اڪائونٽس جي سالياني اسٽيٽمينٽ ۽ سالياني ۽ نظرثاني ٿيل بجيٽ ڪاٽن تي غور ڪرڻ ۽ منظوري ڏيڻ؛

(c) هن ايڪٽ جي گنجائش موجب اختيارين ۾ ميمبر مقرر ڪرڻ؛

(d) پنهنجي اختيارن مان ڪي به ڪنهن اختياري يا عملدار يا ڪميٽي يا ذيلي ڪميٽي حوالي ڪرڻ؛ ۽

(e) اهڙا ٻيا ڪم سرانجا ڏيڻ جيئن قانونن ۾ بيان ڪيا ويا هجن.

15.[1] [(1) سنڊيڪيٽ مشتمل هوندي:

(i) وائيس چانسيلر، جيڪو چيئرمين هوندو؛

[2]["(i-a) پرو- وائيس-چانسيلر"؛]

(ii) [3]["سينيٽ جا ٻه ميمبر، سينيٽ طرفان چونڊيا ويندا؛"]

(iii) يونيورسٽي يا الحاق ٿيل ڪاليجن جي ملازمن ڪانسواءِ سينيٽ جا ٻه ميمبر سينيٽ طرفان چونڊيا ويندا؛

(iv)سنڌ هاءِ ڪورٽ جو چيف جسٽس يا ان طرفان

---

[1]دفعه 15 جي ذيلي دفعه (1) لاءِ سنڌ آرڊيننس نمبر XVIII مجريه 1980 تحت متبادل ڪيو ويو. تاريخ 22 ڊسمبر 1980.

[2]دفعه 15 جي ذيلي دفعه (1) جي شق (i-a)کي سنڌ ايڪٽ نمبر XLIII مجريه 2013 تحت تبديل ڪيو ويو. تاريخ 16 سيپٽمبر 2013.

[3]دفعه 15 جي ذيلي دفعه (1) ۾ شق (ii) لاءِ سنڌ آرڊيننس نمبر VII مجريه 1981 تحت متبادل بڻايو ويو. تاريخ 6 اپريل 1981.

سنڊيڪيٽ جا اختيار ۽ ذميداريون
Powers and duties of the Syndicate

نامزد ڪيل هاءِ ڪورٽ جو هڪ جج؛
(v)سنڌ حڪومت جي تعليم کاتي جو سيڪريٽري؛
(vi) يونيورسٽي گرانٽس ڪميشن جو هڪ نامزد ڪيل؛
(vii) هڪ ڊين چانسيلر طرفان وائيس چانسيلر جي سفارش تي نامزد ڪيو ويندو؛
(viii) [1][(a) هڪ پروفيسر يونيورسٽي جي پروفيسرن پاران انهن منجهان چونڊيو ويندو؛]
(b)هڪ ايسوسيئيٽ پروفيسر يونيورسٽي جي ايسوسيئيٽ پروفيسرن پاران انهن منجهان چونڊيو ويندو؛
(c) هڪ اسسٽنٽ پروفيسر يونيورسٽي جي اسسٽنٽ پروفيسرن پاران انهن منجهان چونڊيو ويندو؛
(d) هڪ ليڪچرر گهٽ ۾ گهٽ ٻن سالن جي ملازمت جي تجربي سان يونيورسٽي جي ليڪچررن پاران انهن منجهان چونڊيو ويندو؛]
(ix) چانسيلر طرفان ٽي نامياريا ماڻهو نامزد ڪيا ويندا؛[2]["حڪومت جي سفارش تي"]
(x)الحاق ٿيل ڪاليج جو هڪ پرنسيپال، جيڪڏهن ڪو هجي، ۽ ڪانسٽيٽونٽ ڪاليج جو هڪ پرنسيپال، جيڪڏهن ڪو هجي، چانسيلر طرفان نامزد ڪيو ويندو.
(xi) يونين جو صدر؛ [3]"؛
(xii) هڪ عالم ۽، هڪ عورت جيڪي ڪنهن

[1]دفعه 15 جي ذيلي دفعه (1) ۾ شق (viii) لاءِ سنڌ آرڊيننس نمبر VIII مجريه 1981 تحت متبادل بڻايو ويو. تاريخ 6 اپريل 1981.

[2]دفعه 15 جي شق (ix) ۽ (xii) لاءِ سنڌ ايڪٽ نمبر XLIII مجريه 2013 تحت لفظ شامل ڪيا ويا. تاريخ 16 سيپٽمبر 2013.

[3]دفعه 15جي شق (xi) جي آخر ۾ فل اسٽاپ کي سيمي ڪولن سان تبديل ڪيو ويو ۽ ان کانپوءِ سنڌ آرڊيننس نمبر VIII مجريه 1981 تحت اضافو ڪيو ويو. تاريخ 6 اپريل 1981

تعليمي اداري ۾ ملازمت نه ڪندا هجن، چانسيلر طرفان نامزد ڪيا ويندا؛[1]["حڪومت جي سفارش تي"].]

(2) ايڪس آفيشو ميمبرن ڪانسواءِ سنڊيڪيٽ جو ميمبر [2][***] [3]["تي"] سالن لاءِ عهدو رکندو ۽ جيڪڏهن ڪنهن ميمبر جو عهدو مدو ختم ٿيڻ کان اڳ ۾ خالي ٿئي ٿو ته اهڙي آسامي ذيلي دفعه (1) تحت پري ويندي ۽ اهڙي آسامي تي مقرر ڪيل ميمبر رهيل مدي لاءِ عهدو رکي سگهندو.

(3) سنڊيڪيٽ جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم ڪل ميمبرن جي اڌ برابر هوندو، جنهن جي نسبت هڪ برابر سمجهي ويندي.

16. (1) سنڊيڪيٽ يونيورسٽي جي ايگزيڪيوٽو بادي هوندي ۽ هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽ قانونن موجب، يونيورسٽي جي معاملن ۽ ملڪيت تي عام نظرداري رکندي.

(2) مٿي ڄاڻايل اختيارن جي عام حيثيت سان تضاد ڪانسواءِ، ۽ هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽ قانونن موجب، سنڊيڪيٽ کي هيٺيان اختيار حاصل هوندا:

(a) طريقو طئي ڪرڻ، قبضو ڏيڻ ۽ يونيورسٽي جي عام مهر جو استعمال ڪرڻ؛

(b)يونيورسٽي طرفان ڪا منقوله يا غير منقوله ملڪيت منتقلي يا وڪري ذريعي يا ڪنهن ٻئي معاملي ۾ رکڻ، سنڀالڻ، حاصل ڪرڻ يا وٺڻ؛

---

[1]دفعه 15 جي شق (ix) ۽ (xii) لاءِ سنڌ ايڪٽ نمبر XLIII مجريه 2013 تحت لفظ شامل ڪيا ويا. تاريخ 16 سيپٽمبر 2013.

[2]دفعه 15 ۾ ذيلي دفعه (2) لاءِ سنڌ آرڊيننس نمبر XVIII مجريه 1980 تحت لفظ متبادل بڻايا ويا. تاريخ 22 ڊسمبر 1980

[3]دفعه 15 جي ذيلي دفعه (2) لاءِ سنڌ آرڊيننس نمبر VIII مجريه 1981 تحت لفظ متبادل بڻايا ويا. تاريخ 6 اپريل 1981.

(c) يونيورسٽي طرفان فنڊس رکڻ، انتظام ڪرڻ ۽ انهن تي ضابطو رکڻ ۽ فنانس ۽ پلاننگ ڪميٽي جي مشوري سان اهڙا فنڊس حڪومتي سيڪيورٽيز ۾ سيڙائڻ يا ٻين اهڙين سڪيورٽيز ۾، جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛

(d)سالياني ۽ نظرثاني ٿيل بجيٽ ڪاٽن تي غور ڪرڻ ۽ ان سلسلي ۾ سينيٽ کي مشورو ڏيڻ، ۽ خرچ جي مکيه مد مان ٻين ڏانهن فنڊس کي خرچ ڪرڻ؛

(e) يونيورسٽي جي اثاثن ۽ وسيلن سميت سمورن مالي خرچن جي اڪائونٽس جا ڪتاب ترتيب ڏيڻ؛

اڪيڊمڪ ڪائونسل
Academic Council

(f) يونيورسٽي جي طرفان ٺيڪي ۾ داخل ٿيڻ؛

(g) عمارتون ۽ ٻيا احاطا، لائبريريز، فرنيچر، سامان، اوزار ۽ اهڙيون ٻيون يونيورسٽي کي گهربل شيون فراهم ڪرڻ؛

(h)رهائش لاءِ هال ٺهرائڻ ۽ انهن جي نگهباني ڪرڻ يا شاگردن لاءِ هاسٽلون ٺهرائڻ سنڀالڻ ۽ شاگردن جي اهڙي رهائش لاءِ ڪو هنڌ چونڊڻ؛

(i) ڪاليجن کي الحاق ڏيڻ يا انهن جو الحاق ختم ڪرڻ؛

(j) ڪاليجن کي پنهنجي مراعتون ۾ شامل ڪرڻ يا انهن جو اهڙين مراعتن کان خارج ڪرڻ؛

(k) ڪاليجن ۽ تدريسي شعبن جون انسپيڪشنز ڪرائڻ؛

(l) پڙهائي، تحقيق، ترقي، انتظاميا، تربيت ۽ ان سان لاڳاپيل ڪن ٻين مقصدن لاءِ آساميون پيدا ڪرڻ؛

(m)سليڪشن بورڊ جي سفارش تي يونيورسٽي استاد ۽ اهڙن عهدن تي ملازم مقرر ڪرڻ جن جي بنيادي پگهار پنج سئو رپين کان وڌيڪ هجي؛

(n)اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب اميريٽس پروفيسرس مقرر ڪرڻ، جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛

(o) عملدار (سواءِ وائيس چانسيلر جي)، استادن ۽ ٻين ملازمن کي چاڻايل طريقيڪار موجب سسپينڊ ڪرڻ، سزا ڏيڻ ۽ ملازمت کان هٽائڻ؛

(p)هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب اختيارين ۾ ميمبر مقرر ڪرڻ؛

(q) چانسيلر جي منظوري سان، چاڻايل شرطن موجب اعزازي ڊگريون ڏيڻ؛

(r) سينيٽ کي پيش ڪرڻ لاءِ قانونن جا ڊرافٽس تجويز ڪرڻ؛

(s) اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان تجويز ڪيل ضابطن تي غور ڪرڻ ۽ منظوري ڏيڻ، يا اڪيڊمڪ ڪائونسل جي مشوري ڪانپوءِ ضابطا جوڙڻ؛

(t) يونيورسٽي جي معاملن بابت سينيٽ کي پيش ڪرڻ ۽ منظوري لاءِ ساليانی رپورٽ تيار ڪرڻ؛

(u) سينيٽ طرفان ڪنهن به معاملي تي طلب ڪيل رپورٽ پيش ڪرڻ؛

(v)هن ايڪٽ ۾ نه چاڻايل يونيورسٽي سان لاڳاپيل معاملن کي منهن ڏيڻ، جيئن مناسب سمجهي؛ ۽

(w) پنهنجي اختيارن مان ڪي به ڪنهن اٿارٽي يا عملدار يا ڪميٽي يا ذيلي ڪميٽي حوالي ڪرڻ.

اڪيڊمڪ ڪائونسل جا اختيار ۽ ذميداريون Powers and duties of the Academic Council

17. اڪيڊمڪ ڪائونسل مشتمل هوندي:

(i) وائيس چانسيلر (چيئرمين)؛

[“(i-a) پرو چانسيلرس؛”][1]

[1]دفعه 17 جي ڏيلي دفعه (1) جي شق (i-a) کي سنڌ ايڪٽ نمبر XLIII مجريه 2013 تحت تبديل ڪيو ويو. تاريخ 16 سيپٽمبر 2013

(ii) ڊينس؛
(iii) اميريٽس پروفيسرن سميت يونيورسٽي جا پروفيسرز؛
(iv)ٽيچنگ ڊپارٽمينٽس جو چيئرمين؛
(v)الحاق ٿيل ڪاليجن جا سمورا پرنسيپالس؛
(vi) ٻه ناميارا انجنيئر ۽ انجنيئرنگ ۽ ٽيڪنالاجي جا ماهر چانسيلر طرفان نامزد ڪيا ويندا؛[1]["حڪومت جي سفارش تي"؛]
(vii) سنڌ حڪومت جي تعليم کاتي جو سيڪريٽري؛
(viii) رجسٽرار؛
(ix)لائبريرين؛ ۽
(x)امتحانن جو ڪنٽرولر.

(2) ايڪس آفيشو ميمبرن کانسواءِ اڪيڊمڪ ڪائونسل جا ميمبر، ٽن سالن لاءِ عهدو رکي سگهندا ۽ جيڪڏهن اهڙي ميمبر جو عهدو مدي ختم ٿيڻ کان اڳ خالي ٿئي ٿو ته اهڙي آسامي تي ذيلي دفعه (1) تحت پرتي ڪئي ويندي ۽ ان آسامي تي مقرر ڪيل ميمبر رهيل مدي لاءِ عهدو رکي سگهندو.

(3) اڪيڊمڪ ڪائونسل جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم ڪل ميمبرن جي هڪ پاڳي ٿي برابر هوندو، جنهن جي نسبت هڪ برابر ڳڻي ويندي.

18. (1) اڪيڊمڪ ڪائونسل يونيورسٽي جي اڪيڊمڪ بادي هوندي ۽ هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽ قانونن ۽ ضابطن موجب، ان کي هدايتن، تحقيق ۽ امتحانن جا جوڳا معيار قائم رکڻ ۽ يونيورسٽي ۽ ڪاليجن جي تعليمي زندگي کي سنڀالڻ ۽ هٿي وٺرائڻ

ٻين اٿارٽين جي جوڙجڪ، ڪم ڪار ۽ اختيار
Constitution functions and powers of other Authorities

ڪجهه اٿارٽين پاران ڪميٽين جي مقرري
Appointment of Committees by certain Authorities

اٿارٽين جي ميمبرن جي عهدي جي مدي

[1]دفعه 17 جي شق (vi) کانپوءِ سنڌ ايڪٽ نمبر XLIII مجريه 2013 تحت لفظ شامل ڪيو ويو. تاريخ 16 سيپٽمبر 2013.

جا اختيار حاصل هوندا.

(2) مٿي ڄاڻايل اختيارن جي عام حيثيت سان تضاد کانسواءِ، هن ايڪٽ جي گنجائشن، قانونن ۽ ضابطن موجب، اڪيڊمڪ ڪائونسل کي اختيار حاصل هوندا:

(a) تعليمي معاملن تي سنڊيڪيٽ کي مشورو ڏيڻ؛

(b) پڙهائي، تحقيق ۽ امتحان ڪرائڻ؛

(c) پڙهائي جي ڪورسن ۽ يونيورسٽي جي امتحانن ۾ شاگردن جي داخلا ڪرائڻ؛

(e) اسٽوڊنٽ شپس، اسڪالر شپس، ميڊلس ۽ انعام ڏيڻ جو انتظام ڪرڻ؛

(f) فيڪلٽيز، تدريسي شعبن ۽ بورڊ آف اسٽڊيز جي جوڙجڪ ۽ تنظيم سازي لاءِ سنڊيڪيٽ کي اسڪيمون تجويز ڪرڻ؛

(g) سنڊيڪيٽ جي غور ۽ منظوري لاءِ ضابطا تيار ڪرڻ؛

(h) فيڪلٽي جي ڪنهن بورڊ يا بورڊ آف اسٽڊيز جي سفارش تي، ساليانو ضابطا تجويز ڪرڻ ، پڙهائي جا ڪورس، نصاب ۽ سمورن يونيورسٽي امتحانن جي ٽيسٽن لاءِ رهنمائي فراهم ڪرڻ؛ بشرطيڪ جيڪڏهن اهڙي بورڊ جون سفارشن ڄاڻايل تاريخ تائين حاصل نه ٿيون ٿين، اڪيڊمڪ ڪائونسل، سنڊيڪيٽ جي منظوري سان، اهڙن ضابطن کي ايندڙ مالي سال لاءِ جاري رکڻ جي اجازت ڏئي سگهي ٿي؛

(i)ٻين يونيورسٽيز يا ايگزيمننگ باڊيز جي امتحانن جي تصديق ڪرڻ انهن کي يونيورسٽي جي لاڳاپيل امتحانن برابر درجو ڏيڻ؛

(j) هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب اٿارٽيز ۾

جي شروعات

Commencement of term of office of members of Authorities

اٿارٽين جي ميمبرشپ بابت تڪرار

Dispute about membership of Authorities

اٿارٽين جي جوڙجڪ ۾ رنڊڪون

Voids in the constitution of Authorities

اٿارٽين جي ڪارروائين جي توثيق

Validity of proceedings of

ميمبرس مقرر ڪرڻ؛
(k) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن قانونن ۾ بيان ڪيو ويو هجي.

authorities اٿارٽين جي ڪارروائين کي ختم ڪرڻ
Annulment of proceedings of Authorities

19. اٿارٽيز جي جوڙجڪ، ڪم ڪار ۽ اختيار جنهن لاءِ هن ايڪٽ ۾ ڪي به خاص گنجائشون ناهن جوڙيون ويون، اهي ايئن هوندا جيئن قانونن ۾ بيان ڪيو ويو هجي.

باب-V
يونيورسٽي جا عملدار
CHAPTER-V
OFFICERS OF THE UNIVERSITY

20. ڪا به اٿارٽي، وقت بوقت، اهڙيون اسٽينڊنگ، اسپيشل يا ايڊوائيزري ڪميٽيون جوڙي سگهي ٿي، جيئن اها مناسب سمجهي، ۽ اهڙا ماڻهو ڪميٽي جي ميمبرن طور مقرر ڪري سگهي ٿي، جيڪي اهڙي اٿارٽي جا ميمبر نه هجن.

يونيورسٽي جا عملدار
Officers of the University

[1][21. "(1)" جتي هڪ ميمبر ڪنهن اٿارٽي يا بادي ۾ هن ايڪٽ تحت ڪنهن طئي ڪيل مدي لاءِ چونڊيو، مقرر ڪيو يا نامزد ڪيو وڃي ٿو، جيستائين ان جي شروعات جي تاريخ نه بيان ڪئي وڃي، ان کي چونڊجڻ، مقرري يا نامزدگي واري تاريخ کان ڳڻيو ويندو، جيئن معاملو هجي.
(2) جتي هڪ ميمبر جيڪو ڪنهن اٿارٽي يا بادي ۾ نامزد ڪيو يا چونڊيو ويو آهي، اهو اٿارٽي يا بادي جي لڳاتار ٽن گڏجاڻين ۾ حاضر رهڻ ۾ ناڪام ٿيئ ٿو

[1]موجود دفعه 21 کي ٻيهر نمبر ڏنو ويو آهي ۽ ان کانپوءِ سنڌ آرڊيننس نمبر VII مجريه 1981 تحت شامل ڪيو ويو آهي. تاريخ 6 اپريل 1981.

ته، اهو ميمبر نه رهندو.

(3) جتي ميمبر جنهن کي ڪا اسائنمينٽ ملي آهي يا اهڙي ڪنهن ٻئي سبب جي ڪري يونيورسٽي مان اهڙي عرصي لاءِ غير حاضر رهي ٿو، جيڪو ڇهه مهينن کان گهٽ نه هجي ته ان جي استعيفيٰ سمجهي ويندي ۽ اها سيٽ خالي ٿي ويندي؛]

وائيس چانسيلر
Vice Chancellor

22. جيڪڏهن ڪنهن شخص جي اهليت بابت تڪرار پيدا ٿئي ٿو يا اهو ڪنهن اٿارٽي جي ميمبر طور ڪم جاري رکي ٿو ته اهڙو معاملو وائيس چانسيلر، سڀ کان سينئر ڊين ۽ سنڌ هاءِ ڪورٽ جي چيف جسٽس يا ان طرفان نامزد ڪيل هاءِ ڪورٽ جي جج تي ٻڌل ڪميٽي ڏانهن اماڻيو ويندو، ۽ اهڙي ڪميٽي جو فيصلو حتمي هوندو.

23. جتي هڪ اٿارٽي يا بادي جي هڪ ميمبر جو عهدو حڪومت جي هٿ هيٺ ڪنهن آفيس جي ختم ٿيڻ يا اهڙي ميمبر کي چونڊيندڙ، مقرر ڪندڙ يا نامزد ڪندڙ مجاز تنظيم، اداري يا ٻي بادي جي ختم ٿيڻ يا اهڙي تنظيم، اداري يا بادي کي ڪم کان روڪڻ تي، يا ڪنهن ٻئي سبب جي ڪري خالي ٿئي ٿو ته، اهڙي آسامي کي اهڙيءَ ريت اهڙين شرطن موجب پريو ويندو، جيئن چانسيلر هدايت ڪري.

وائيس چانسيلر جا اختيار ۽ ذميداريون
Powers and duties of the Vice Chancellor

24. يونيورسٽي جي ڪنهن اٿارٽي يا بادي جو ڪو قدم يا ڪارروائي اهڙي اٿارٽي يا بادي ۾ آسامي جي صورت ۾ يا جوڙجڪ ۾ ڪنهن نقص جي صورت ۾ غير موثر نه ٿيندا.

25. (1) جتي چانسيلر مطمئن آهي ته ڪنهن اٿارٽي

جي ڪارروائي هن ايڪٽ جي گنجائشن، قانونن، ضابطن يا قاعدن موجب ناهي ته اهڙي اٿارٽي کي سبب ڄاڻائڻ لاءِ طلب ڪرڻ کانپوءِ ته ڇو اهڙي ڪارروائي کي ختم نه ڪيو وڃي، لکت ۾ حڪم ذريعي، اهڙي ڪارروائي کي رد ڪندو.

(2) جتي ڪنهن اٿارٽي جو هڪ ميمبر اخلاقي گستاخي جو سزا يافته آهي، يا ذهني مريض ٿي ويو آهي يا ٻي صورت ۾ اهڙي اٿارٽي جي ميمبر طور پنهنجا ڪم سرانجام ڏيڻ لاءِ نااهل ٿي ويو آهي ته اهڙي شخص کي چانسيلر طرفان اٿارٽي جي ميمبر شپ تان هٽايو ويندو.

باب پنجون
يونيورسٽي جا عملدار
CHAPTER-V
OFFICERS OF THE UNIVERSITY

26. هيٺيان يونيورسٽي جا عملدار هوندا:

(i) وائيس چانسيلر؛

[1]["(i-a)پرو وائيس چانسيلرس؛"]

(ii) ڊينس؛

(iii)تدريسي شعبي جو چيئرمين؛

(iv)رجسٽرار؛

(v) ڊائريڪٽر آف فنانس؛

(vi) امتحانن جو ڪنٽرولر؛

(vii) ريزيڊنٽ آڊيٽر؛

[1]دفعه 26 جي شق(i-a) لاءِ سنڌ ايڪٽ نمبر XLIII مجريه 2013 تحت متبادل ڪيو ويو. تاريخ 16 سيپٽمبر 2013.

(viii) لائبريرين؛ ۽
(ix)اهڙا ٻيا ماڻهو جيڪي ضابطن موجب بيان ڪيا ويا هجن.

27. [1][(1) وائيس چانسيلر، چانسيلر طرفان حڪومت جي سفارش تي چئن سالن جي عرصي لاءِ اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب مقرر ڪيو ويندو، جيئن چانسيلر حڪومت جي سفارش تي طئي ڪري، جيڪو هڪ وڌيڪ مدي لاءِ اهڙين شرطن ۽ ضابطن تحت وڌيڪ چئن سالن لاءِ وڌايو ويندو، جيئن چانسيلر حڪومت جي سفارش تي طئي ڪري:

بشرطيڪ اهو ته وائيس چانسيلر جيڪو يونيورسٽي جو وائيس چانسيلر ٻن ٽرمز کان وڌيڪ رهيو آهي، اهو هن ايڪٽ جي شروعات کان عهدو نه رکي سگهندو.”].

(2) جڏهن وائيس چانسيلر جو عهدو خالي آهي، يا اهو غير حاضر آهي يا بيماري سبب يا ڪنهن ٻئي سبب جي ڪري پنهنجي آفيس جا ڪم سرانجام ڏيڻ کان لاچار آهي، چانسيلر اهڙا انتظام ڪري سگهي ٿو، جيئن اهو مناسب سمجهي.

رجسٽرار
Registrar

(3) وائيس چانسيلر يونيورسٽيءَ جو مکيه منتظم ۽ اڪيڊمڪ آفيسر هوندو.

28. وائيس چانسيلر کي هيٺيان اختيار هوندا:

(i) هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽ قانونن، ضابطن ۽ قاعدن جي نظرداري کي يقيني بڻائڻ؛

(ii) ٻنهي چانسيلر ۽ پرو چانسيلر جي غير حاضري

[1]دفعه 27 ۾، ذيلي دفعه (1) لاءِ سنڌ ايڪٽ نمبر XLIII مجريه 2013 تحت متبادل بڻايو ويو. تاريخ 16 سيپٽمبر 2013.

۾ يونيورسٽي جي ڪانووڪيشن ۽ سينيٽ جي گڏجاڻين جي صدارت ڪرڻ؛ (iii) اٿارٽيز يا يونيورسٽي جي ٻين بادين جي گڏجاڻين ۾ شامل ٿيڻ ۽ انهن جي صدارت ڪرڻ، جن جو اهو چيئرمين هجي يا نه هجي؛ (iv) هنگامي صورتحال ۾ اهڙو قدم کڻڻ، جيڪو اهو ضروري سمجهي ۽ ان کانپوءِ جيترو جلد ٿي سگهي، ان کنيل قدم بابت ان عملدار، اٿارٽي يا ٻي بادي کي رپورٽ ڪرڻ، جنهن کي عام صورتحال ۾ قدم کڻڻو هيو (v)عارضي آسامیون پيدا ڪرڻ، جيڪي ڇهه مهينن جي عرصي کان وڌيڪ نه هجن ۽ انهن آسامين تي پرتي ڪرڻ؛ (vi) پنج سئو رپين کان وڌيڪ ماهوار شروعاتي پگهار نه ڪڻندڙ عهدن تي مقرر ڪرڻ، جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛ (vii) منظور ڪيل بجيٽ مان خرچ جاري ڪرڻ ۽ جيڪڏهن ضروري هجي خرچ جي ساڳئي ميجر هيڊ مان فنڊن کي ٻيهر ترتيب ڏيڻ؛ (viii) ٻيهر ترتيب ذريعي اهڙي رقم جاري ڪرڻ جيڪا پنج هزار رپين کان وڌيڪ نه هجي، اهڙي خرچ لاءِ جيڪو بجيٽ ۾ نه ڄاڻايو ويو هجي ۽ ان کي سنڊيڪيٽ جي ايندڙ گڏجاڻيءَ ۾ رپورٽ ڪرڻ؛ (ix) لاڳاپيل يونيورسٽي طرفان مليل نالن جي پينل تي غور ڪرڻ کانپوءِ يونيورسٽي جي سمورن امتحانن لاءِ پيپر سيٽرس ۽ ايگزيمينرس مقرر ڪرڻ؛ (x)پيپرز جي جاچ پڙتال، مارڪس شيٽس جوڙڻ ۽ امتحانن جي نتيجن جي تياري جا انتظام ڪرڻ؛ (xi)يونيورسٽي جي استادن، عملدارن ۽ ٻين عملدارن	ڊائريڪٽر آف فنانس Director of Finance امتحانن جو ڪنٽرولر Controller of Examinations ريزيڊنٽ آڊيٽر Resident Officer

ڪي پڙهائي، تحقيق، امتحان، انتظاميه يا يونيورسٽي جون ٻيون اهڙيون سرگرميون سونپڻ، جيئن اهو ضروري سمجهي؛

(xii) اهڙين شرطن موجب، جيئن بيان ڪيو ويو هجي، هن ايڪٽ تحت پنهنجا ڪي به اختيار يونيورسٽي جي ڪنهن عملدار يا ملازم حوالي ڪرڻ؛

(xiii) اهڙا اختيار استعمال ڪرڻ ۽ اهڙا ڪم سرانجام ڏيڻ، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

[***] [1]["28-A.(1) چانسيلر، وائيس چانسيلر سان مشوري بعد مين ڪيمپس ۽ اضافي ڪيمپسز، جيڪڏهن ڪو هجي، يا ٻنهي ڪيمپسز لاءِ، گڏيل طور يا ڌار ڌار اهڙين شرطن ۽ اهڙي عرصي لاءِ، جيڪو چئن سالن کان وڌيڪ نه هوندو، جيئن چانسيلر طئي ڪري، پرو وائيس چانسيلر مقرر ڪري سگهي ٿو؛

(2) جتي ذيلي دفعه (1) تحت پرو وائيس چانسيلر مقرر ڪيو ويو آهي، اهو جيستائين ڪجهه هن ايڪٽ جي متضاد نه هجي، وائيس چانسيلر جا اهڑا اختيار استعمال ڪندو ۽ اهڙا ڪم سرانجام ڏيندو، يا ڪيمپس جي سلسلي ۾ اهڙا ٻيا اختيار استعمال ڪندو ۽ ڪم سرانجام ڏيندو، جن لاءِ اهو مقرر ڪيو ويو آهي، جيئن چانسيلر حڪومت جي مشوري تي ڪيس حوالي ڪري.

(3)پرو وائيس چانسيلر سينيٽ، سنڊيڪيٽ ۽ اڪيڊمڪ ڪائونسل جو ايڪس آفيشو ميمبر هوندو

ٻيا عملدار
Other Officers

باب-VI
عملدار، استاد ۽ يونيورسٽي جا ٻيا ملازم
CHAPTER-VI
OFFICERS, TEACHERS AND OTHER EMPLOYEES OF THE UNIVERSITY

عملدارن وغيره جي ٻين يونيورسٽين يا سرڪاري آفيسن ڏانهن يا مان بدلي
Transfer officers, etc. to or from other Universities or Government

[1]دفعه 28-A سنڌ ايڪٽ نمبر XLIII مجريه 2013 تحت تبديل ڪيو ويو. تاريخ 16 سيپٽمبر 2013.

offices

۽ دفعه 3 جي ذيلي دفعه (2) تحت يونيورسٽي ۾ شامل سمجهيو ويندو ۽ دفعه 26 تحت يونيورسٽي جو عملدار هوندو.“.]

[1]["29. رجسٽرار يونيورسٽي جو ڪل وقتي عملدار هوندو ۽ حڪومت طرفان اهڙين شرطن ۽ ضابطن تحت مقرر ڪيو ويندو، جيئن اها طئي ڪري، اهو ڪري سگهندو:

(a)ٽن سالن لاءِ عهدو سنڀاليندو، جنهن جي ختم ٿيڻ تي ٻيهر مقرري لاءِ اهل هوندو؛

(b) يونيورسٽي جي عام مهر ۽ تعليمي رڪارڊس جو سنڀاليندڙ هوندو؛

(c) چاڻايل طريقيڪار موجب رجسٽرڊ گريجوئيٽس جو رجسٽر ترتيب ڏيندو؛

سبب چاڻائڻ جو موقعو

(d) چاڻايل طريقيڪار موجب مختلف اٿارٽيز جي ميمبرز جون چونڊون ڪرائيندو؛

Opportunity to show cause

(e) اهڙيون ذميداريون سرانجام ڏيندو، جيئن بيان ڪيل هجن.“.]

30. (1) ڊائريڪٽر آف فنانس يونيورسٽي جو ڪل وقتي عملدار هوندو ۽ [2]["حڪومت"] طرفان اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب مقرر ڪيو ويندو، جيئن اها طئي ڪري.

(2)ڊائريڪٽر آف فنانس ڪري سگهندو:

(a) يونيورسٽي جي ملڪيت، ماليات ۽ سيڙپڪاري جو انتظام ڪندو؛

سنڊيڪيٽ کي اپيلون

(b) يونيورسٽي جي سالياني ۽ نظرثاني ٿيل بجيٽ جا

[1]دفعه 29 کي سنڌ ايڪٽ نمبر XLIII مجريه 2013 تحت تبديل ڪيو ويو. تاريخ 16 سيپٽمبر 2013.

[2]دفعه 30 جي ذيلي دفعه (1) ۾ لفظن کي سنڌ ايڪٽ نمبر XLIII مجريه 2013 تحت تبديل ڪيو ويو. تاريخ 16 سيپٽمبر 2013.

ڪاٿا تيار ڪندو ۽ اهڙا ڪاٿا فنانس اينڊ پلاننگ ڪميٽي، سنڊيڪيٽ ۽ سينيٽ جي سامهون پيش ڪندو؛

(c) اهو يقيني بڻائڻ ته يونيورسٽي جا فنڊ انهن مقصدن لاءِ استعمال ٿيا آهن، جن لاءِ اهي فراهم ڪيا ويا آهن؛ ۽

(d) اهڙيون ٻيون ذميداريون سرانجام ڏيڻ؛ جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

[1]["31. (1) امتحانن جو ڪنٽرولر، اٿارٽي جو ڪل وقتي عملدار هوندو ۽ حڪومت طرفان اهڙين شرطن ۽ ضابطن تحت مقرر ڪيو ويندو. امتحانن جو ڪنٽرولر امتحانن سان لاڳاپيل سمورن معاملن جو ذميدار هوندو ۽ اهڙيون ذميداريون سرانجام ڏيندو، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.".]

32. [2]["(1) ريزيڊنٽ آڊيٽر يونيورسٽي جو ڪل وقتي عملدار هوندو ۽ صوبائي آڊٽ ڊپارٽمينٽ طرفان اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب مقرر ڪيو ويندو، جيئن اهي طئي ڪيا وڃن.";]

(2) ريزيڊنٽ آڊيٽر يونيورسٽي جي اڪائونٽس جي آڊيٽنگ سان لاڳاپيل سمورن معاملن جو ذميدار هوندو ۽ اهڙيون ٻيون ذميداريون سرانجام ڏيندو، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

33. ملازمت جا شرط ۽ ضابطا ۽ اختيار ۽ ذميدااريون اهڙي عملدار جا، جيڪي اڳ ۾ مهيا نه ڪيا ويا هجن، اهي اهڙيءَ ريت هوندا جيئن بيان

۽ انهن تي نظرثاني
Appeals to and review by Syndicate

سپر اينوئيشن جي عمر
Age of Superannuation

[1] دفعه 31 کي سنڌ ايڪٽ نمبر XLIII مجريه 2013 تحت تبديل ڪيو ويو. تاريخ 16 سيپٽمبر 2013.

[2] دفعه 32 ۾ ذيلي دفعه (1) کي سنڌ آرڊيننس نمبر XVIII مجريه 1980 تحت تبديل ڪيو ويو. تاريخ 22 ڊسمبر 1980.

ڪيا وڃن.

باب -VI
عملدار، استاد ۽ يونيورسٽي جا ٻيا ملازم
CHAPTER-VI
OFFICERS, TEACHERS AND OTHER EMPLOYEES OF THE UNIVERSITY

پينشن، انشورنس، گريجوئٽي، پرووِيڊنٽ فنڊ ۽ بينيوولينٽ فنڊ
Pension insurance Gratuity, provident Fund and Benevolent Fund

[1][***] [2][***] [3][34. (1) جيستائين ڪجهه اڳواٽ موجود نه هجي، تيستائين:

(عملدارن، استادن يا ملازمن کي حڪومت يا تنظيم جي ڪنهن ملازمت لاءِ طلب ڪرڻ جا اختيار).

(a)يونيورسٽي جو ڪو عملدار، استاد يا ٻيو ڪو ملازم، جيئن چانسيلر [4]["حڪومت جي مشوري سان"] عوامي مفاد ۾ هدايت ڪري، حڪومت جي ڪنهن عهدي يا ٻي ڪنهن يونيورسٽي يا ڪنهن تعليمي يا تحقيقي اداري ۾ ملازمت ڪندو:

بشرطيڪ استاد جي صورت ۾ هدايت جاري ڪرڻ کان اڳ سنڊيڪيٽ سان مشورو ڪيو ويندو؛

باب-VII
يونيورسٽي فنڊ
CHAPTER-VII
UNIVERSITY FUND
يونيورسٽي فنڊ
University Fund

---

[1]دفعه 34 جي ذيلي دفعه (1) ۾ لفظن کي سنڌ آرڊيننس نمبر XVIII مجريه 1980 تحت شامل ڪيو ويو. تاريخ 22 ڊسمبر 1980.

[2]دفعه 34 جي ذيلي دفعه (2) کي سنڌ آرڊيننس نمبر XVIII مجريه 1980 تحت تبديل ڪيو ويو. تاريخ 22 ڊسمبر 1980.

[3]دفعه 34 کي سنڌ آرڊيننس نمبر VII مجريه 1981 تحت تبديل ڪيو ويو. تاريخ 6 اپريل 1981.

[4]دفعه 34 ۾ ذيلي دفعه (1) جي شق (a) ۾ سنڌ ايڪٽ نمبر XLIII مجريه 2013 تحت لفظ شامل ڪيا ويا. تاريخ 16 سيپٽمبر 2013.

(b) چانسيلر، عوامي مفاد ۾، [1]"حڪومت جي مشوري سان"] يونيورسٽي ۾ موجود ڪنهن عهدي کي سرڪاري ملازم، ٻي ڪنهن يونيورسٽي يا تعليمي يا تحقيقي اداري جو ملازم مقرر ڪري ڀرڻ جي هدايت ڪري سگهي ٿو.

آڊٽ ۽ اڪائونٽس
Audit and Accounts

بشرطيڪ استادن جي صورت ۾ اهڙن تي ڀرتي کان اڳ سليڪشن بورڊ سان مشورو ڪيو ويندو."؛

(2) جتي هن دفعه تحت ڪا مقرري يا بدلي ڪئي وڃي ٿي، مقرر ڪيل يا بديلي ڪيل جي ملازمت جا شرط ۽ ضابطا اهڙي مقرري يا بدلي کان اڳ ملندڙ سهولتون کان گهٽ نه هوندا ۽ ان کي اڳوٽي ملازمت ۾ ملندڙ سمورا فائدا ڏنا ويندا."؛.]

35. يونيورسٽي جو ڪو عملدار، استاد يا ٻيو ڪو ملازم، جيڪو مستقل عهدو رکندو هجي، ان جي رينڪ نه گهٽائي ويندي، يا ڪيس برطرف يا ملازمت مان لازمي طور رٽائر نه ڪيو ويندو، جيستائين ڪيس اهڙو قدم کڻڻ خلاف سبب ڄاڻائڻ جو موزون موقعو نه ڏنو وڃي.

باب -VIII
ڪاليجن جو يونيورسٽي سان الحاق ٿيڻ
CHAPTER-VIII
AFFILIATION OF COLLEGES TO UNIVERSITY

بشرطيڪ اهڙي ڪنهن عملدار، استاد يا ملازم تي هن دفعه موجب ڪجهه به لاڳو نه ٿيندو، جيڪڏهن اهو اخلاقي گستاخي ۾ ملوث هوندو يا مجاز اختياري جي راءِ موجب سبب ڄاڻائڻ جو موزون موقعو ڏيڻ باوجود اهو عمل ڪرڻ لائق نه آهي.

36. (1) جتي ڪنهن عملدار (سواءِ وائيس چانسيلر جي)، استاد يا يونيورسٽي جي ڪنهن ٻئي ملازم کي سزا ڏني وئي آهي يا ان جي ملازمت جا ڪي به

[1] دفعه 34 ۾ ذيلي دفعه (1) جي شق (b) ۾ سنڌ ايڪٽ نمبر XLIII مجريه 2013 تحت لفظ شامل ڪيا ويا. تاريخ 16 سيپٽمبر 2013.

افيليئيشن
Affiliation

شرطون ۽ ضابطا وائيس چانسيلر يا ڪنهن ٻي مجاز اٿارٽي طرفان جاري ڪيل حڪم ذريعي سندس نقصان ۾ تبديل ڪيا ويا آهن، اهڙي حڪم خلاف سنڊيڪيٽ کي اپيل ڪري سگهي ٿو؛ بشرطيڪ جتي حڪم سنڊيڪيٽ طرفان جاري ڪيو ويو هجي، متاثر شخص، اپيل ڪرڻ بدران سنڊيڪيٽ کي اهڙي حڪم تي نظرثاني لاءِ درخواست ڪري سگهي ٿو.

(2) ذيلي دفعه (1) تحت اپيل يا نظرثاني جي درخواست وائيس چانسيلر ذريعي ڏني ويندي، جيڪو ان کي پنهنجي راءِ سان گڏ سنڊيڪيٽ سامهون رکندو ۽ اهڑي اپيل يا درخواست سنڊيڪيٽ طرفان اڪلائي ويندي جيئن اها مناسب سمجهي. [1]":"

بشرطيڪ اپيل تي ڪو به حڪم جاري نه ڪيو ويندو يا نظرثاني نه ڪئي ويندي جيستائين جنهن تي اپيل ڪئي وڃي يا درخواست گذار کي، جيئن به معاملو هجي، هڪ پيرو ٻڌڻ جو موقعو فراهم نه ڪيو وڃي.".]

37. يونيورسٽي جو ڪو عملدار استاد يا ٻيو ڪو ملازم ملازمت تان رٽائر ٿيندو:

(i) اهڑي تاريخ تي، ملازمت جا پنجويهه سال مڪمل ڪرڻ ڪانپوءِ اهو پينشن يا رٽائرمينٽ جي ٻين فائدن لاءِ اهل هوندو، جيئن مجاز اختياري هدايت ڪري؛ يا

(ii) جتي ذيلي شق (1) تحت ڪا هدايت نه ڏني وئي آهي، ست سال عمر پوري ٿيڻ تي.

[1] دفعه 36 جي آخر ۾ فل اسٽاپ کي ڪولن سان تبديل ڪيو ويندو ۽ سنڌ آرڊيننس نمبر LIX مجريه 1984 تحت شرطيه بيان شامل ڪيو ويو. تاريخ 12 ڊسمبر 1984.

وضاحت: هن دفعه ۾ "مجاز اٿارٽي" مطلب مقرري ڪندڙ اٿارٽي يا ان سلسلي ۾ مقرري ڪندڙ اٿارٽي طرفان مڪمل طور بااختيار بڻايل ڪو شخص، جيڪو ان عملدار، استاد يا لاڳاپيل ڪنهن ٻئي ملازم جي رينڪ کان گهٽ نه هجي.

38. يونيورسٽي اهڙي سلسلي ۾ ۽ اهڙين شرطن موجب جيئن بيان ڪيو ويو هجي، ان جي عملدارن، استادن ۽ ٻين ملازمن کي پينشن، انشورنس، گريجوئٽي، پرووِيڊنٽ فنڊ ۽ بينيوولينٽ فنڊ جاري ڪندي:

بشرطيڪ جيڪڏهن ڪو پرووِيڊنٽ فنڈ هن دفعه تحت ڏنو ويو آهي، پرووِيڊنٽ فنڈ ايڪٽ، 1925 جون گنجائشون (1925 جو ايڪٽ، XIX) اهڙي فنڈ تي لاڳو ٿينديون، ڇڻ اهو گورنمينٽ پرووِيڈنٽ فنڈ هجي.

ڪورسز جو اضافو
Addition of Courses

باب -VII
يونيورسٽي فنڈ
CHAPTER-VII
UNIVERSITY FUND

الحاق ڪيل تعليمي ادارن طرفان رپورٽون
Reports from affiliated

39. (1) يونيورسٽي لاءِ هڪ فنڈ هوندو جنهن کي يونيورسٽي فنڈ سڏيو ويندو، جنهن ۾ يونيورسٽي طرفان فيس، عطين، ٽرسٽس، وصيتن، انڊومينٽس، ڪنٽريبيوشنز، گرانٽس ۽ ٻين وسيلن کان حاصل ڪيل سموريون رقمون جمع ڪيون ويندیون.

[1]["(2)ڪو به خرچ يونيورسٽي جي فنڊس مان نه ڪيو ويندو، جيستائين ان جي ادائگي جو بل قانونن موجب ريزيڊنٽ آڊيٽر طرفان آڊٽ نه ڪيو ويو هجي ۽ ادائگي يونيورسٽي جي منظور ٿيل بجيٽ ۾ شامل نه آهي."؛]

educational institutions

الحاق کي ختم ڪرڻ

With draw of affiliation

40. (1) يونيورسٽي جا اڪائونٽس اهڙي طريقي ۽ اهڙي نموني سنڀاليا ويندا، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

(2) يونيورسٽي جا اڪائونٽس ڇاڻايل طريقي موجب ان سلسلي ۾ حڪومت طرفان مقرر ڪيل آڊيٽر طرفان سال ۾ هڪ دفعو آڊٽ ڪيا ويندا.

(3) ڊائريڪٽر آف فنانس ۽ ريزيڊنٽ آڊيٽر طرفان دستخط ٿيل يونيورسٽي اڪائونٽس جو ساليانو اسٽيٽمينٽ مالي سال ختم ٿيڻ جي ڇهه مهينن اندر حڪومت کي پيش ڪيو ويندو.

الحاق کي ختم ڪرڻ کان انڪار خلاف اپيل

Appeal against refusal of withdrawal of affiliation

(4) يونيورسٽي جو اڪائونٽ آڊٽ اعتراضن سميت، جيڪڏهن ڪو هجي، ۽ حڪومت طرفان مقرر ڪيل آڊيٽر ۽ ڊائريڪٽر آف فنانس جي تحفظات سان اهڙي ريٽ سنڊيڪيٽ سامهون پيش ڪيا ويندا، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

باب -VIII

ڪاليجن جو يونيورسٽي سان الحاق ٿيڻ

CHAPTER-VIII

AFFILIATION OF COLLEGES TO UNIVERSITY

باب-IX

قانون، قاعدا ۽ ضابطا

CHAPTER-IX

[1] دفعه 39 جي ذيلي دفعه (2) کي سنڌ آرڊيننس نمبر XVIII مجريه 1980 تحت تبديل ڪيو ويو. تاريخ 22 ڊسمبر 1980.

STATUTES, RULES AND REGULATIONS

قانون

Statutes

41. (1) يونيورسٽي ۾ الحاق چاهيندڙ ڪاليج مطمئن ڪرڻ لاءِ يونيورسٽي کي درخواست ڏيندو ته:

(a) ڪاليج حڪومت جي انتظام هيٺ آهي يا مستقل بنيادن تي جوڙيل گورننگ باڊي جي نگرانيءَ هيٺ آهي؛

(b) ڪاليج جا مالي وسيلا اداري کي هلائڻ ۽ جوڳي نموني ڪم جاري رکڻ لاءِ ڪافي آهن؛

(c) ڪاليج جي پڙهائيندڙ ۽ ٻئي اسٽاف جي سگهه، تعليمي قابليت ۽ ملازمت جا شرطون ۽ ضابطا بيان ڪيل ڪورسز آف اسٽڊيز ۽ ڪاليج جي تربيت جي مقصد لاءِ مطمئن ڪندڙ آهن؛

(d) ڪاليج کي پنهنجي ملازمن جي ڪم ڪار ۽ نظم و ضبط کي سنڀالڻ لاءِ جوڳا قاعدا آهن؛

(e) ڪاليج جي عمارت موزون ۽ ان جي گهرجن موجب وڏي آهي؛

(f) ڪاليج وٽ اهڙيون گنجائشون آهن، يا ڄاڻايل طريقي موجب گنجائشون جوڙي سگهي ٿو، شاگردن جي رهائش لاءِ جيڪي پنهنجي والدين يا سنڀاليندڙ سان گڏ نه رهندا هجن، ۽ انهن جي نظرداري ۽ طبي ۽ عام ڀلائيءَ جي لاءِ؛

(g) ڪاليج کي لائبريري جي گنجائش آهي ۽ لائبريري جون خدمتون فراهم ڪري ٿو؛

(h)ڪاليج کي خاص طور ڀريل ليبارٽري، ميوزيم ۽ ڪاليج ۾ پڙهائي ويندڙ ڪورسن جي عملي ڪم لاءِ گهربل ٻيون جايون آهن؛

(i)ڪاليج وٽ اهڙي گنجائش آهي، يا ڪاليج جي عمارت ۾ پرنسپال يا پڙهائي جي اسٽاف جي ٻين

ميمبرن جي رهائش جي گنجائش ٿاهي سگهي ٿو يا ويجهو اهڙي عمارت جي يا شاگردن جي رهائش جي ويجهو؛ ۽

(j)ڪاليج جو الحاق پر ۾ ٻئي ڪاليج يا تعليمي اداري طرفان ان جي شاگردن جي تعليم جي فائدي ۽ نظم و ضبط لاءِ جوڙيل گنجائشن لاءِ نقصانڪار نه هوندو.

(2) درخواست سان گڏ ڪاليج طرفان وڌيڪ هڪ قسم نامو هوندو ته الحاق ڪانپوءِ انتظاميا يا ٽيچنگ اسٽاف ۾ ڪنهن به تبديلي بابت يونيورسٽي کي اڳواٽ ٻڌايو ويندو ۽ ٽيچنگ اسٽاف وٽ اهڙي تعليمي قابليت هوندي، جيڪا بيان ڪئي وئي هجي.

(3) سنڊيڪيٽ، افيليئيشن ڪميٽي جي سفارشن تي غور ڪرڻ ڪانپوءِ، اهڙي طريقيڪار موجب، جيئن ڄاڻايو ويو هجي، الحاق جي منظوري ڏيندي يا انڪار ڪندي.

بشرطيڪ الحاق کان انڪار نه ڪيو ويندو، تيستائين جيستائين ڪاليج کي اهڑي فيصلي خلاف عرضداشت پيش ڪرڻ جو موقعو فراهم نه ڪيو وڃي.

ضابطا
Regulations

42. جتي الحاق ٿيل ڪاليج ڪورسز آف اسٽڊيز شامل ڪرڻ جي خواهش ڪري ٿو، جن جي سلسلي ۾ ان کي الحاق جي اجازت ڏني وئي آهي ته ان سلسلي ۾ اهڙي اضافي جي اجازت لاءِ يونيورسٽي کي درخواست ڏني ويندي، ساڳئي طريقي جيئن الحاق لاءِ درخواست ڏني وئي هئي ۽ ان کي ساڳئي طريقي اڪلايو ويندو.

43. (1) هر الحاق ٿيل ڪاليج اهڙيون رپورٽون، رٽرنس ۽ ٻي معلومات يونيورسٽي کي فراهم ڪندو جيڪا يونيورسٽي طرفان ڪاليج جي صلاحيت

معلوم ڪرڻ لاءِ طلب ڪئي وڃي.

(2) يونيورسٽي الحاق ٿيل ڪاليج کي دفعه 42 جي ذيلي دفعه (1) ۾ ڄاڻايل ڪنهن معاملي جي سلسلي ۾ اهڙو قدم کڻڻ جو چئي سگهي ٿي ۽ اهڙي عرصي دوران جيئن اها مناسب سمجهي.

44. جتي ڪو الحاق ٿيل ڪاليج هن ايڪٽ تحت ڪي گهرجون پوريون ڪرڻ ۾ ناڪام ٿئي ٿو يا الحاق جي ڪن شرطن تي عمل ڪرڻ ۾ ناڪام ٿئي ٿو يا ان جي معاملن کي تعليم جي مفادن خلاف حل ڪري ٿو، سنڊيڪيٽ، ڄاڻايل طريقي موجب ۽ افيليئيشن ڪميٽي جي سفارش تي ۽ ڪاليج جي ريپريزنٽيشن تي غور ڪرڻ کانپوءِ، برقرار رکي سگهي ٿو يا ختم ڪري سگهي ٿو سموريون يا ڪا به مراعت جيڪا الحاق ٿيل ڪاليج کي ڏني وئي هجي.

45. جتي ڪنهن ڪاليج کي دفعه 42 تحت الحاق کان انڪار ڪيو ويو آهي يا الحاق ٿيل ڪاليج کي مليل سموريون يا ڪا هڪ مراعت برقرار رکي وئي آهي يا دفعه 45 تحت ختم ڪئي وئي آهي، اهڙي انڪار خلاف سينيٽ کي مخصوص عرصي دوران اپيل ڪري سگهجي ٿي، جيئن به معاملو هجي، ترميم يا ختم ڪرڻ، ۽ معاملو اهڑي ريت اڪلايو ويندو، جيئن بيان ڪيو ويو هجي. [1]["بشرطيڪ اهو ته ڪنهن اپيل تي ڪو حڪم جاري نه ڪيو ويندو جيستائين اپيل ڪندڙ کي ٻڌڻ جو موقعو فراهم نه ڪيو وڃي.".]

قاعدا
Rules

باب -IX

[1] دفعه 45 ۾ آخر ۾ ايندڙ فل اسٽاپ کي ڪولن سان تبديل ڪيو ويو ۽ ان کانپوءِ سنڌ آرڊيننس نمبر LIX مجريه 1984 تحت شرطيه بيان شامل ڪيو ويو. تاريخ 12 ڊسمبر، 1984.

قانون، ضابطا ۽ قاعدا
CHAPTER-IX
STATUTES, REGULATIONS AND RULES

باب -X
عام گنجائشون
CHAPTER-X
GENERAL PROVISIONS

46. (1) قانون هيٺين سمورن يا انهن مان ڪنهن هڪ معاملي لاءِ جوڙيا ويندا:

(a) يونيورسٽي جي عملدارن، استادن ۽ ٻين ملازمن جا پي اسڪيل يا ملازمت جا ٻيا شرطون ۽ ضابطا ۽ اهڙن عملدارن، استادن ۽ ملازمن جي پينشن، انشورنس، گريجوئٽي، پرووِيڊنٽ فنڊ ۽ بينيوولينٽ فنڊ ڏيڻ؛

(b) عملدارن ۽ استادن سميت يونيورسٽي جي ملازمن جي هلت چلت ۽ نظم و ضبط؛

(c)اٿارٽيز جي جوڙجڪ، اختيار ۽ ذميداريون ۽ اهڙين اٿارٽيز ۾ چونڊون ڪرائڻ ۽ ان سان لاڳاپيل معاملا؛

(d) رجسٽرڊ گريجوئيٽ جو رجسٽر سنڀالڻ؛

(e) ڪاليج جو الحاق ۽ ڌار ڪرڻ ۽ ان سان لاڳاپيل معاملا؛

(f) تعليمي ادارن جي يونيورسٽي جي مراعتن ۾ داخلا ۽ مراعتن کان خارج ڪرڻ؛

(g)فيڪلٽيز، ادارا، ڪاليج ۽ اڪيڊمڪ ڊويزنس جو قيام؛

(h) عملدارن استادن ۽ يونيورسٽي جي ٻين ملازمن جا اختيار ۽ ذميداريون؛

(i) اميريٽس پروفيسر جي مقرري لاءِ شرط؛

(j) شرط جن تحت يونيورسٽي پبلڪ باڊيز يا ٻين تنظيمن سان تحقيق ۽ ايڊوائيزري سروسز لاءِ

ڪارروائي تي پابندي
Bar of Jurisdiction

ضمانت
Indemnity

رنڊڪون هٽائڻ
Removal of Difficulties

سنڌ آرڊيننس III مجريه 1977 جي منسوخي
Repeal of Sindh Ordinance III of

معاهدن ۾ داخل ٿي سگهي ٿي؛

(k) پڙهائي جي عام اسڪيم بشمول ڪورسز جو عرصو ۽ مضمونن جو انگ ۽ امتحانن لاءِ پيپرز؛

(l) اعزازي ڊگريون ڏيڻ؛ ۽

(m) ٻيا معاملا جيڪي قانونن ۾ بيان ٿيڻ گهرجن يا بيان ٿيڻ ضروري آهن.

[1]["(2)تدريسي شعبي جو چيئرمين يا اداري جو ڊائريڪٽر سنڊيڪيٽ طرفان وائيس چانسيلر جي سفارشن تي شعبي جي ٽن سينئر ترين پروفيسرز ۽ ايسوسيئيٽ پروفيسرز منجهان ٽن سالن جي عرصي لاءِ چونڊيو ويندو:

بشرطيڪ اهو به ته جتي شعبي ۾ ڪو به پروفيسر يا ايسوسيئيٽ پروفيسر نه هجي، ته اهو فيڪلٽي جي ڊين طرفان شعبي جي سينئر ترين استاد جي مدد سان سنڀاليو ويندو."؛]

(3) جيستائين ڪجهه ذيلي دفعه (2) جي متضاد نه هجي، چانسيلر پهريان قانون نافذ ڪندو، جيڪي تيستائين لاڳو رهندا جيستائين ترميم نه ڪئي وڃي يا انهن کي سنڊيڪيٽ طرفان جوڙيل قانونن سان تبديل نه ڪيو وڃي.

[2]["(2) تدريسي شعبي جو چيئرمين يا اداري جو ڊائريڪٽر سنڊيڪيٽ طرفان وائيس چانسيلر جي سفارشن تي مقرر ڪيو ويندو."؛ ۽]

[3][***]6. [1]["(1) فيڪلٽي جو ڊين چانسيلر طرفان وائيس چانسيلر جي سفارشن تي فيڪلٽي جي ٽن

---

[1]دفعه 34 جي پهرين قانون ۾ شق (2) کي سنڌ آرڊيننس نمبر VII مجريه 1981 تحت تبديل ڪيو ويو. تاريخ 6 اپريل 1981.

[2]قانون 3 جي شق (2) لاءِ سنڌ آرڊيننس نمبر XVIII مجريه 1980 تحت متبادل ڪيو ويو. تاريخ 22 ڊسمبر 1980.

[3]قانون 6 ۾، ان جي شق (1) لاءِ سنڌ آرڊيننس نمبر XVIII مجريه 1980 تحت متبادل ڪيو ويو. تاريخ 22 ڊسمبر 1980.

سينئر ترين پروفيسرز منجهان ٽن سالن لاءِ مقرر ڪيو ويندو.”؛.]

47. (1) قانونن موجب، ضابطا هيٺين سمورن معاملن يا هيٺين مان ڪنهن به هڪ معاملي لاءِ جوڙيا ويندا:

(a) ڊگرين، ڊپلوماز ۽ يونيورسٽي جي سرٽيفڪيٽن لاءِ پڙهائي جا ڪورسز؛

(b)يونيورسٽي ۽ ڪاليجن ۾ پڙهائي جو انداز ۽ طريقيڪار؛

(c) يونيورسٽي ۾ تعليم لاءِ داخلائون ۽ اهي شرط جن مطابق ڪورس ۾ داخلا جي اجازت ڏني ويندي ۽ يونيورسٽي جا امتحان جيڪي ڊگرين، ڊپلوما ۽ سرٽيفڪيٽن حاصل ڪرڻ جي لائق بڻائيندا؛

(d) امتحان ڪرائڻ؛

(e)شاگردن طرفان پڙهائي ڪورسن ۾ داخلا ۽ يونيورسٽي جي امتحانن لاءِ فيس ۽ ٻيون چارجز ادا ڪيون ويندیون؛

(f) يونيورسٽي جي شاگردن جي هلت چلت ۽ نظم و ضبط؛

(g) يونيورسٽي يا ڪاليجن جي شاگردن جي رهائش، ۽ رهائش جي هالس ۽ هاسٽلس ۾ رهائش جي فيس ۽ شاگرد جي هاسٽلس ۽ لاجنگس جي منظوري؛

(h) ڊگري حاصل ڪرڻ لاءِ آزاد تحقيق جون شرطون؛

(i) فيلوشپس، اسڪالرشپس، ميڊلس ۽ انعام ڏيڻ؛

(j) وظيفا ۽ مفت ۽ اڌ مفت اسٽوڊنٽ شپس ڏيڻ؛

---

[1]قانون 6 ۾ شق (1) لاءِ سنڌ آرڊيننس نمبر VII مجريه 1981 تحت متبادل ڪيو ويو. تاريخ 6 اپريل 1981.

(k)اڪيڊمڪ ڪاسٽيوم؛
(l) لائبريري جو استعمال؛
(m) ٽيچنگ ڊپارٽمينٽس ۽ بوردس آف اسٽڊيز جي جوڙجڪ؛ ۽
(n)ٻيا معاملا جيڪي هن ايڪٽ يا قانونن موجب بيان ٿيڻا آهن يا ضابطن ذريعي بيان ڪري سگهجن ٿا.
(2) اڪيڊمڪ ڪائونسل ضابطا جوڙيندي ۽ سنڊيڪيٽ کي پيش ڪندي، جيڪا انهن کي ترميم سان يا بنا ترميم جي منظور ڪندي يا انهن کي اڪيڊمڪ ڪائونسل ڏانهن ٻيهر غور لاءِ واپس اماڻيندي يا انهن کي رد ڪندي.
48. (1) ڪا اٿارٽي يا يونيورسٽي جي بادي هن ايڪٽ، قانونن يا ضابطن سان لاڳاپيل قاعدا جوڙي سگهي ٿي، ته جيئن ان جي معاملن کي هلائي سگهجي ۽ ان جي گڏجاڻين جو وقت ۽ هنڌ ۽ ان سان لاڳاپيل معاملا حل ڪري سگهجن.
(2) سنڊيڪيٽ ڪنهن اٿارٽي يا بادي، سواءِ سينيٽ جي طرفان جوڙيل ڪن قاعدن ۾ ترميم ڪرڻ يا انهن کي منسوخ ڪرڻ جي هدايت ڪري سگهي ٿي:
بشرطيڪ جيڪڏهن اهڙي ڪا اٿارٽي يا بادي سنڊيڪيٽ طرفان ڏنل اهڙي هدايت مان مطمئن نه ٿي ٿئي ته، اها سينيٽ کي اپيل ڪري سگهي ٿي، جنهن جو فيصلو حتمي هوندو.

باب -X
عام گنجائشون
CHAPTER-X
GENERAL PROVISIONS

49. ڪنهن به عدالت کي هن ايڪٽ تحت ڪيل ڪنهن ڪم يا ڪجهه ڪرڻ جي ارادي خلاف ڪنهن ڪارروائي، گرانٽ يا فيصلي يا ڪنهن حڪم جاري ڪرڻ جو اختيار نه هوندو.

50. هن ايڪٽ تحت [1]["سٺي نيت سان"] ڪيل ڪنهن ڪم يا ڪجهه ڪرڻ جي ارادي تي حڪومت، يونيورسٽي يا ڪنهن اٿارٽي، عملدار يا حڪومت يا يونيورسٽي جي ملازم يا ڪنهن شخص خلاف ڪو مقدمو يا قانوني ڪارروائي نه ٿيندي.

51. جتي هن ايڪٽ جي لاڳو ٿيڻ جي ٻارنهن مهينن دوران هن ايڪٽ جي ڪن گنجائشن تي عملدرآمد ۾ ڪا رنڊڪ پيش اچي ٿي، چانسيلر، وائيس چانسيلر جي سفارش تي اهڙي رنڊڪ کي هٽائڻ لاءِ خاص هدايتون جاري ڪري سگهي ٿو.

52. نادرشا عيدلجي ڊنشا انجنيئرنگ اينڊ ٽيڪنالاجي يونيورسٽي آرڊيننس، 1977 کي منسوخ ڪيو وڃي ٿو.

نوٽ:-ايڪٽ جو مذڪوره ترجمو عام ماڻهن جي واقفيت لاءِ آهي جيڪو ڪورٽ ۾ استعمال نٿو ڪري سگهجي.

2

[1]دفعه 50 ۾ سنڌ آرڊيننس نمبر LIX مجريه 1984 تحت لفظ شامل ڪيا ويا. تاريخ 12 ڊسمبر 1984.